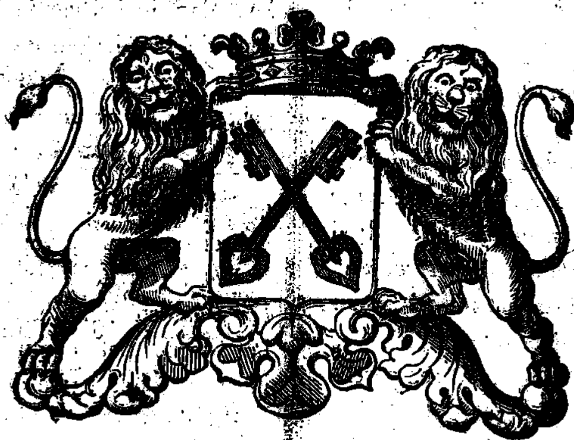
1851. N°. 140.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 21 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 November.

Dingsdag avond had de Hoogleeraar A. H. van der Boon Mesch het genoegen en voorregt voor de 25ste maal zijne lessen in het Industrie-Collegie te openen. In het jaar 1826, toen onder de Regering van Z. M. Willem I. dit Collegie alhier werd opgerigt, werd het onderwijs in hetzelve aan hem, die toen nog slechts twee maanden de Akademie verlaten had, opgedragen, en onafgebroken heeft hij dit tot nut, opleiding en genoegen van zeer velen, 25 jaren, met lust en ijver mogen voortzetten. Bij het openen der lessen op l. l. Dingsdag gedacht de Hoogleeraar aan dit voor hem zoo merkwaardig tijdstip, en hield bij deze gelegenheid eene rede, waarbij hij minder van zich zelven sprak, maar meer van wijlen Z. M. Willem I, wien hij hulde toebragt, zoowel wegens de bevordering van kunsten en wetenschappen in het algemeen, als in het bijzonder wegens de oprigting van het Industrie-Collegie, als ook over den invloed die de beoefening der natuurkundige wetenschappen, op uitvindingen, voornamelijk de fabrieken betreffende, gehad heeft en nog kan hebben. Aan het einde zijner rede bragt de Hoogleeraar zijnen dank aan allen toe, die bestendig dit onderwijs volgden, en vooral aan die weinige overgeblevene, die gedurende die langen reeks van 25 jaren hetzelve onafgebroken hadden bijgewoond; tevens herinnerende aan hen, die, voorheen trouwe bijwoners der lessen, thans reeds waren ontslapen; en gaf ten slotte zijn voornemen te kennen, om onder Gods zegen het onderwijs in dit Collegie te zullen voortzetten, hetgeen hij hoopte dat nog vele vruchten voor den fabriekant en werkman zou opleveren.

Hierop nam de Heer H. P. Stoffels, Lid van den Stedelijken Raad, die, met anderen, steeds de lessen van den Hoogleeraar volgt en in zijne vriendschap deelt, in naam van de aanwezigen het woord, wenschte hem met dezen dag geluk, en, daar hij in zijne tegenwoordigheid niet in zijnen lof kon uitweiden, bepaalde hij zich bij den wensch, dat het God mogt behagen, hem nog vele jaren in staat te stellen, om zijne kennis en ijver aan te wenden tot nut en voordeel van stad- en landgenoot.

De Hoogleeraar nam toen nog kortelijk het woord, om den Heer Stoffels voor zijne hartelijke taal en wenschen dank te zeggen, zoowel als aan allen, in wier naam hij gesproken had, en betuigde nogmaals aan Leyden en haar welzijn al zijne krachten en vermogens bij voortduring te zullen wijden.

Zoowel de rede van den feestvierenden Hoogleeraar, als de toespraak van den Heer Stoffels, werden door de talrijke vergadering met veel belangstelling en toejuiching aangehoord, en alle aanwezigen niet alleen, maar zoovelen nog die de verdiensten van den Hoogleeraar waarderen, vereenigen zich zeker in de voor zijn heil geuite wenschen.

Na den afloop hiervan bragten eenigen zijner vrienden en leerlingen, ten zijnent genoodigd, het overige van den avond aan eenen vriendschappelijken maaltijd door, en werd hem tot herinnering aan dezen dag een geschenk in zilver door hen aangeboden.

— Op de Jaarlijksche Algemeene Vergadering der Maatschappij voor Toonkunst alhier, gehouden op Zaturdag 15den dezer, in de Stads-Gehoorzaal, werden door de Leerlingen der Maatschappelijke Muziekschool, voor eene talrijke schaar van Toehoorders, de navolgende Muziekstukken, met gepaste vrijmoedigheid, en op eene wijze, die zoowel den Onderwijzers als den Leerlingen tot eere strekte, voorgedragen:

Eerste Afdeeling.

N°. 1. Rondino voor Piano, à 4/m., van C. Czerny, uitgevoerd op 5 Piano's, door tien Leerlingen der 4de klasse: H. Vos, C. M. H. Koch, M. en S. van Kaathoven, A. R. en D. J. Fischer, F. C. Bake, J. Huyser, W. H. Hubrecht en E. Kist.

N°. 2. Solo voor Fluit van Remusat, uitgevoerd door J. C. van 't Hooft.

N°. 3. Concertino voor Piano van C. Czerny, uitgevoerd door J. A. B. Kellenbag.

N°. 4. Lied van J. G. Reissiger, gezongen door J. Dumoulin.

N°. 5. Potpourri voor Viool van J. W. Kalliwoda, uitgevoerd door C. W. H. van Kaathoven.

N°. 6. Vorschule der Fingerfertigkeit. Etudes voor Piano, uitgevoerd op 6 Piano's, door zes Leerlingen der 2de klasse: W. F. M. A. Koppeschaar, P. A. Verdam, J. A. J. van Oosterzee, J. J. C. Francken, S. M. Springer en J. M. Perrin.

N°. 7. Koor van F. Mendelssohn Bartholdy, uitgevoerd door de 2de en 3de Zangklassen, de Solo's door P. H. J. J. Le Lièvre, J. Dumoulin, W. F. M. A. Koppeschaar en J. A. J. van Oosterzee.

N°. 8. Introductie en Var. voor twee Piano's, van J. P. Pixis, uitgevoerd door S. M. Springer en J. M. Perrin.

Tweede Afdeeling.

N°. 9. Rondino voor Piano à 4/m., van C. Czerny, uitgevoerd op 5 Piano's, door tien Leerlingen der 4de klasse: C. J. G. le Poole, L. H. A. C. van Bree, B. J. van Trotsenburg, M. Zaalberg, J. M. R. Bentfort, C. J. Suringar, J. J. Hazenberg, J. G. van Rees, J. A. F. Sperna Weiland en F. E. Dumoulin.

N°. 10. Nocturne voor Violoncel van F. Burgmüller, uitgevoerd door W. F. Leemans.

N°. 11. Polonaise voor Piano van C. Czerny, uitgevoerd door J. J. C. Francken.

N°. 12. Rondeau voor Oboë van J. Schmitt, uitgevoerd door C. J. Emeis.

N°. 13. Recit. en Aria uit de Opera Figaro's Hochzeit van W. A. Mozart, gezongen door P. H. J. J. Le Lièvre.

N°. 14. 7de Air Varié voor Viool van C. de Beriot, uitgevoerd door B. van Dantzig.

N°. 15. Marienlieder van F. Kücken, Koor, gezongen door de 2de en 3de Zangklassen, de Altsolo door J. A. J. van Oosterzee.

N°. 16. Sonate voor Piano à 4/m. van L. van Beethoven, uitgevoerd op 6 Piano's door twaalf Leerlingen der 2de en 3de klasse: W. F. M. A. Koppeschaar, P. A. Verdam, P. H. J. J. Le Lièvre, M. C. Blok, S. M. Springer, H. M. Hopman, J. A. J. en M. J. van Oosterzee, J. A. B. Kellenbag, J. J. C. Francken, J. P. Dozij en J. M. Perrin.

Prijzen, eervolle meldingen en bevorderingen werden aan de volgende Leerlingen uitgereikt of toegekend:

Zang. 4de Klasse. Prijzen aan: F. Koetser, S. van Kaathoven en J. F. H. Ruppe. Eervolle melding aan: J. M. R. van Rees, M. van Kaathoven en W. H. Leembruggen. Bevordering tot de 3de klasse: aan M. C. Blok, J. Montagne, H. Vos, Cr M. H. Koch en B. J. van Trotsenburg. 3de klasse. Eervolle melding aan: M. J. C. de Gelder, J. J. A. van Oosterzee, M. J. van Oosterzee, H. M. Hopman, S. J. Brutel de la Rivière, W. F. M. A. Koppeschaar, M. C. Blok en B. J. van Trotsenburg. Bevordering tot de 2de of Solozangklasse, aan P. A. Verdam. 2de Klass. Eervolle melding aan: P. H. J. J. Le Lièvre, Ida Dumoulin, Jenny Dumoulin en P. A. Verdam.

Piano. 4de Klasse. Prijzen aan: J. A. F. Sperna Weiland, F. E. Dumoulin, M. van Kaathoven, M. Zaalberg, L. H. A. C. van Bree, C. J. Suringar, M. P. Muller, H. Vos en E. Kist. Eervolle melding aan: S. van Kaathoven, W. H. Hubrecht, J. Montagne, D. J. Fischer, H. M. Hopman, J. M. R. van Rees, A. E. H. R. Bousquet, C. J. G. le Poole en E. Zaalberg. Bevordering tot de 3de klasse aan: B. van Dantzig, H. Meerburg, A. R. Fischer, A. E. H. R. Bousquet en D. J. Fischer. 3de Klasse. Eervolle melding aan: M. C. Blok, J. P. Dozij, H. C. Kluit, J. M. Perrin, S. M. Springer. Bevordering tot de 2de klasse: J. M. Perrin, J. M. Springer, J. J. C. Francken en M. J. van Oosterzee. 2de Klasse. Eervolle melding aan: W. F. M. A. Koppeschaar, P. A. Verdam, J. A. J. van Oosterzee, J. A. Kellenbag, P. H. J. J. Le Lièvre.

Viool. 4de Klasse. In plaats van een Prijs, een vereerend Getuigschrift aan A. L. Reimeringer, die, als zoon van eenen Commissaris, overeenkomstig eene in het laatste Maatschappelijke jaar gemaakte bepaling, geen prijs kon ontvangen. Bevordering tot de 3de klasse: aan G. Breers. 3de Klasse. Eervolle melding aan: B. van Dantzig, C. W. H. van Kaathoven en S. le Poole. Bevordering tot de 2de klasse aan B. van Dantzig.

Violoncel. 4de Klasse. In plaats van eene Prijs een vereerend Getuigschrift aan W. F. Leemans, die als zoon van een Commissaris geen Prijs kon ontvangen, komende alsnu een Prijs aan W. L. van van Kaathoven. Eervolle melding aan S. van der Chys.

Fluit. 4de Klasse. Eervolle melding aan J. C. van 't Hooft.

Oboe. 3de Klasse. Eervolle melding aan C. J. Emeis.

Bij de Normaalklassen werden, uit vijf Kweekelingen die zich na geëindigden tweejarigen cursus voor het examen aangemeld hadden, van de lagere tot de hoogere klasse bevorderd, de Kweekelingen: J. N. Valk en D. N. Vijlbrief.

— Bij Besluit van Z. M. zullen de postzegels den 1sten Januarij aanstaande worden ingevoerd.

— Gisteren is bij Katwijk aan Zee een groot driemastschip op lager wal vervallen.

Ook is dien dag bij Zandvoort gestrand en verbrijzeld een brik, komende van Sunderland. Van de equipage, bestaande uit 10 koppen, vonden 6, die zich in de sloep hadden begeven, die onmiddellijk omsloeg, hunnen dood in de golven. De vier overige manschappen, die aan boord gebleven waren, kwamen later om toen het schip op de bank barstte. Het schip had, naar men meent, geene lading, maar ballast in.

— Volgens de *Delftsche Courant*, heeft dit jaar te Delfgaauw een perenboom voor de tweede maal gebloeid en 21 rijpe vruchten voortgebragt.

— Op de paardenmarkt te Gorinchem den 17den dezer, waren bijna 1800 paarden aangebragt; er is veel verkocht aan Fransche, Duitsche en Belgische kooplieden, doch tot lage prijzen.

'sGRAVENHAGE, 20 November.

De Minister van Financiën heeft, door een R. K. Geestelijke *f* 100 ontvangen, van een onbekende, ter zake van niet volbragte verpligtingen jegens de schatkist.

— De Minister van Binnenl. Zaken zal Zaturdag geen gehoor verleenen.

— Op voordragt van den Minister van Binnenl. Zaken en den Raad van State gehoord, heeft Z. M. besloten een reglement vast te stellen, bevattende algemeene bepalingen betreffende de Kamers van Koophandel en Fabrieken, waarvan de voornaamste dus luiden:

In alle gemeenten, waar de uitgebreidheid van handel en fabrieken het, volgens het oordeel der Gemeentebesturen, wenschelijk maakt, worden, onder Onze goedkeuring, Kamers van Koophandel en Fabrieken gevestigd.

De bestemming dezer Kamers is: 1°. aan het algemeen Bestuur en aan de Provinciale en Gemeentebesturen inlichtingen te geven, adviezen uit te brengen of voorstellen te doen over onderwerpen, den handel of het fabriekwezen betreffende; 2°. aan de handelaars en fabrikanten der plaats, waar zij gevestigd zijn, zoodanige mededeelingen te doen, als de gezegde besturen zullen verlangen, of als zij in het belang van handel en fabriekwezen nuttig zullen achten.

De briefwisseling tusschen de Kamers en het algemeen bestuur zal plaats hebben met de verschillende Ministeriele departementen, voor zooverre zij regtstreeks door die departementen worden geraadpleegd. Wanneer de Kamers uit zich zelve berigten of voorstellen aan het algemeen bestuur willen doen toekomen, zal dit in het algemeen geschieden door tusschenkomst Onzer Commissarissen in de provinciën. In spoedvereischende gevallen kan hiervan worden afgeweken; doch zullen niet te min, gelijktijdig met, of zoo spoedig doenlijk na de inzending der berigten of voorstellen, afschriften daarvan aan Onze Commissarissen in de provinciën worden medegedeeld.

De Kamers kunnen zich, wanneer dit tot het bekomen van inlichtingen of tot het doen van mededeelingen vereischt wordt, ook met elkander, gelijk ook met andere personen of collegien in betrekking stellen.

Om tot lid eener Kamer benoembaar te zijn, wordt vereischt, dat men den ouderdom van 30 jaren hebbe bereikt; wone ter plaatse waar de Kamer gevestigd is, en aldaar gedurende ten minste vijf jaren bestuurder eener onderneming van handel of van fabriekwezen, of in eenige met die takken van nijverheid in verband staande betrekking zij geweest.

Het getal der leden zal door Ons voor elke Kamer afzonderlijk worden bepaald.

Jaarlijks treedt een derde der leden af. De aftredenden zijn op nieuw benoembaar.

De benoeming geschiedt door de kiesgeregtigde handelaren en fabrikanten der plaats.

Om kiezer te zijn, moet men: 1°. Nederlander, meerderjarig, ingezeten der gemeente en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn; 2°. ter zake van eenig bedrijf van handel of fabriekwezen in het patentregt zijn aangeslagen, voor of boven eene, door Ons, het Gemeentebestuur en de Gedeputeerde Staten gehoord, voor elke Kamer te bepalen som. Hetgeen meer als deelgenoot eener firma in het patentregt draagt, wordt met persoonlijken aanslag gelijk gesteld.

Er wordt jaarlijks in de maand November eene vergadering van kiesgeregtigden gehouden, om de plaatsen aan te vullen der leden, die uitvallen.

De Secretaris wordt benoemd voor den tijd van drie jaren, maar is weder benoembaar en heeft bij de beraadslagingen eene raadgevende stem.

Aan elke Kamer wordt, door den Gemeenteraad, uit de kas der gemeente waar zij gevestigd is, eene jaarlijks te bepalen som toegelegd, ter bestrijding van noodzakelijke kosten en van de bezoldiging van den Secretaris en verdere beambten. De leden genieten geene bezoldiging.

Jaarlijks, in Januarij, doet de Kamer rekening en verantwoording over het afgeloopen jaar aan het gemeentebestuur. Hetgeen van de toegestane gelden niet gebruikt is, zal in korting strekken van de toelage over het volgend jaar.

Elke Kamer stelt haar reglement van orde vast. Het behoeft, alvorens te worden ingevoerd, de goedkeuring van den Gemeenteraad.

In streken, waar belangrijke handel en vele fabrieken, niet op enkele punten vereenigd, maar over onderscheiden gemeenten verspreid zijn, kunnen Kamers van Koophandel en Fabrieken worden zamengesteld uit de handelaars en fabrikanten van meerdere gemeenten.

Alle vroegere reglementen en verordeningen, de Kamers van Koophandel en Fabrieken betreffende, zijn vervallen met den 1sten April 1852; op welken dag de bestaande Kamers worden ontbonden en de nieuwe Kamers, volgens de bepalingen van dit besluit te benoemen, in werking treden.

De vergaderingen tot het kiezen der leden voor de nieuwe Kamers worden gehouden in de maand Februarij 1852.

— Het ontwerp van wet, bevattende het reglement op het beleid der Regering van Neêrlands Indië, telt 117 artikelen, en is verzeld door eene uitgebreide memorie van toelichting.

Het is verdeeld in zes hoofdstukken, waarvan het eerste betreft den Gouv.-Generaal en den Raad van N. I.; het tweede de magt van den Gouv.-Generaal; het derde het algemeen bestuur; het vierde de gewestelijke en plaatselijke besturen; het vijfde de justitie; en het zesde bepalingen van gemengden aard.

Uit de memorie van toelichting blijkt, dat, bij het zamenstellen van het ontwerp, de Regering heeft overwogen, of er, en zoo ja, in hoe verre andere beginselen behoorden te worden aangenomen, dan die thans worden gevolgd, krachtens het regerings-reglement van 1836, en dat, wat betreft den vorm van het bestuur, dit onderzoek heeft geleid tot het behouden der bestaande grondslagen, met uitzondering van die veranderingen, welke zullen voortvloeijen uit de op de Grwt. steunende inmenging van den gewonen wetgever in de koloniale wetgeving.

Wat de beginselen van bestuur betreft, is het der Regering voorgekomen, dat het tot dus ver ingeslagen spoor het meest overeenkomt met de belangen van Nederland en eene goede staatkunde; dat toch nimmer uit het oog mag worden verloren, dat N. I. is een wingewest, gedeeltelijk bewoond door eene snel toenemende bevolking, in ordelijke maatschappij, onder geregelde besturen, met eene gevestigde Kerk, vrij gevorderd in eigenlijke beschaving, en, wat Java betrof, met eene kunstmatige taal, sierlijk schrift en eigene letterkunde; dat in dien stand van zaken de voor den overheerschenden Staat aan te nemen beginselen die behooren te zijn, welke de meeste waarborgen opleveren, om 1°. het gezag van Nederland te handhaven door vreedzame middelen, en 2°. dat wingewest, behoudens de welvaart der bevolking, te doen strekken, om steeds aan Nederland die stoffelijke voordeelen te verschaffen, welke het doel waren der verovering.

Naar het oordeel der Regering, kan dit oogmerk worden bereikt, wanneer wordt gezorgd, dat de inlandsche bevolking wordt bestuurd volgens hare vooronderlijke instellingen, voor zoo ver die niet aandruisschen tegen het onveranderlijk voorschrift der regtvaardigheid, en dat de gehechtheid harer Hoofden aan het Nederl. Bestuur worde onderhouden en bevestigd.

Allen, niet tot de inheemsche bevolking behoorende, aan welke het verblijf in N. I. wordt toegestaan, behooren zich te onderwerpen aan dien regel en al zijne gevolgen, waaronder behoort, toezigt der Regering op de drukpers en het regt van vereeniging en vergadering.

Christen-Leeraars, Priesters en Zendelingen zullen, naar luid der voordragt, voorzien moeten zijn van eene algemeene vergunning voor hunne vestiging, en van eene bijzondere toelating van wege den Gouv.-Generaal om hun dienstwerk in eenig bepaald gedeelte des Lands te verrigten. Dienaangaande wordt in de memorie aangemerkt, dat het Staats-gezag in Indië zich moet uitstrekken tot alles, wat, middelijk of onmiddelijk, in het belang van orde en rust, onder toezigt der Regering behoort te staan. Van daar de bedoelde bepaling, waarvan de nuttige strekking in uitgebreide wingewesten, met eene talrijke bevolking van een verschillend menschenras, godsdienst, zeden en gewoonten, naar het oordeel der Regering, wel niet in twijfel zal worden getrokken.

Voorts wordt, ten aanzien der Godsdienst, het beginsel aangenomen, dat een ieder zijne godsdienstige meeningen met volkomene vrijheid kan belijden, behoudens de bescherming der maatschappij tegen overtreding der algemeene verordeningen op het strafregt, en terwijl aan den Gouv.-Generaal de zorg wordt opgelegd, dat alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de algemeene verordeningen. Met betrekking tot hen, die het Christendom niet belijden, wordt het oppertoezigt van Vorsten, Hoofden en Regenten op den bestaanden voet gehandhaafd, onder hunne verantwoordelijkheid voor de zorg, dat de Priesters zich zullen onthouden van alles, 't welk kan leiden tot verstoring van de openbare orde.

Het openbaar onderwijs blijft een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering. De inrigting van hetzelve wordt, naar luid van het ontwerp, met eerbiediging van elks godsdienstige begrippen, aan den Gouv.-Generaal opgedragen, en wat betreft de inlandsche bevolking, in overeenstemming met hare eigendommelijke behoefte.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 18 November.

Nadat de Heer Jongstra het woord had gevoerd (zie ons vorig nommer) heeft de Heer Hugenholtz gesproken. Hij zal de begrooting in 't algemeen goedkeuren, maar is omtrent enkele hoofdstukken voor een crediet van 6 maanden gestemd.

De Minister van Financiën heeft nu het woord, en bespreekt kortelijk drie hoofdpunten, waartoe zich het gehoorde laat brengen. 1°. het algemeene cijfer der begrooting. 2°. de schuldvernietiging en 3°. het belastingstelsel; zullende vooral de twee laatste punten bij de betrekkelijke hoofdstukken nader ter sprake komen, en verblijdt zich dat de groote meerderheid der Kamer de Regering het regt laat wedervaren, dat zij op de regten weg is.

Zitting van Woensdag 19 November.

De Commissie van Rapporteurs is gereed met haar verslag over Hoofdstuk IX. der begrooting, financiën.

De Heeren v. Goltstein, v. Hall, de Fremery, de Minister van Financiën, Baud, Zuylen v. Nyevelt, Bachiene, v. Dam v. Isselt, de Minister van Ko-

loniën, v. d. Heevell, Groen en de Minister van Justitie beantwoorden kortelijk verschillende bedenkingen of uitdrukkingen die op het door hen vroeger gesprokene zijn gemaakt, waarna de Minister van Binnenl. Zaken het woord voert, eerst kortelijk de Heeren v. Goltstein en Hoffman beantwoordt, en daarna zich uitvoerig verdedigt tegen den Heer Groen, die de Kamer vrees trachtte aan te jagen voor de vestiging van Staatsalvermogen door het Ministerie.

Dat Staatsalvermogen had de Heer Groen ontwaard: 1°. in de centralisatie bij de gemeentewet; 2°. in de uitdrukking van den Minister, sectescholen, in zijne rede van 24 Sept., in plaats van gezindheidsscholen, waardoor hij deze haar publiek karakter ontnam, 't geen de Minister, ontkende dat zij bezaten, en 3°. in de aangeboden wet op het armbestuur, die echter vooreerst nog niet wordt behandeld, en welker bespreking thans niet kan plaats hebben, zonder de orde te verbreken.

Voorts beklaagt zich de Minister over de beschuldiging, dat de Regering de hoogere belangen des volks zou verwaarloozen en besluit zijne rede met de verklaring, dat hij zeer veel hecht aan zijne betrekking van wege hetgewigt en het goede dat door haar kan worden gesticht, maar niet dat *hij* die vervulle. Zoo de Heer Groen of een ander, iemand weet die 't beter kan doen, of is de meerderheid der Kamer of 't verstandig deel der natie niet meer in overeenstemming met zijne beginselen, hij zal zich verwijderen; maar zoo lang hij er is, zal hij 's lands welzijn naar zijne overtuiging behartigen.

De Heer Groen heeft zich nog wegens 't ter sprake brengen der armenwet verdedigd.

De algemeene beraadslagingen zijn toen gesloten, en Donderdag zal Hoofdstuk I. worden behandeld.

Zitting van Donderdag 20 November.

In deze zitting is Hoofdstuk I. (*Huis des Konings*) zonder beraadslaging, met algemeene stemmen (64) aangenomen.

Hoofdstuk II. (*Hooge Collegiën van Staat en Kabinet des Konings*) komt in beraadslaging.

Deswegens worden naar aanleiding van de aanmerkingen der Commissie van Rapporteurs eenige bezwaren geopperd, zoo omtrent den Raad van State als de Rekenkamer.

De Minister van Financiën verdedigt de onmisbaarheid van zulk een Raad, mits nader te regelen, en meent ook dat bij de Rekenkamer groote bezuiniging mogelijk is, maar alleen bij verandering van het stelsel van comptabiliteit. Het ontwerp dat deswege aangeboden is, zal dat gevolg kunnen hebben.

Omtrent het fonds van den Hoogen Raad van Adel is de Regering voornemens, zoo spoedig doenlijk een wets-voorstel te ontwerpen.

Verder wordt gesproken over de stenographie. De zitting duurt voort.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Dingsdag 18 November.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp-reglement voor het Hoogheemraadschap van Schieland. Men is daaraan gevorderd tot art. 74.

Zitting van Woensdag 19 November.

In deze zitting zijn, met de avondzitting ingesloten, voortgezet en ten einde gebragt de beraadslagingen over het ontwerp-reglement voor het Hoogheemraadschap van Schieland.

Morgen zal worden overgegaan tot de beraadslaging over het ontwerp-reglement voor het waterschap de Overwaard.

GRONINGEN, 18 November.

Donderdag l. l. zijn door de rijks-ambtenaren, gestationeerd te Uithuizen, gevonden 18 ankers zoogenaamd voorloop van brandewijn en 1 anker rum, en ten kantore van den rijksontvanger te Ulrum bezorgd. De vaten waren op een aanmerkelijken afstand van den Noorderdijk in het slijk begraven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 November.

In den laatstelijk gehouden Kabinetsraad is de gesteldheid der Kaapkolonie in overweging genomen, en besloten, onverwijld twee Hoofdofficieren en vijf regementen met een toereikenden grooten staf naar de Kaap te zenden; maar de definitive regeling van dezen maatregel is aangehouden.

— Het getal veroordeelde gevangenen is dit jaar reeds tot 6191 geklommen; in 1850 was dit 6128 en in 1839 slechts 3523. Gemiddeld kost het onderhoud der gevangenen 23 £ en zijn de verdiensten tusschen 2 en 15 £.

— Tot onderstand van de armen in Ierland was in het jaar, eindigende 29 September ll. 1,110,892 uitgegeven. In het vorige jaar had de toelage 1,430,108 bedragen.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 November.

Bij de jongste Septemberfeesten zijn alhier verscheiden door Belgen in het Vlaamsch geschreven tooneelstukken opgevoerd. Het gouvernement had het genootschap de Wyngaerd, eene vereeniging tot beoefening der Vlaamsche taal- en letterkunde, met de bezorging dezer nu voor het eerst in het feestplan opgenomen volksvermakelijkheid belast en door eene toelage uit de schatkist daartoe in staat gesteld. Het rapport door de Wyngaerd aan den Minister van Binnenl. Zaken en in het Belgische regeringsblad openbaar gemaakt, verklaart, dat deze proefneming wel geslaagd is, en wenscht »dat de Regering het daarbij niet late, maar dit zoo gelukkig aangevangen werk voortzette, en met haar veelvermogenden invloed medewerke tot stichting in België van een echt nationaal, een echt populair, van een Vlaamsch tooneel. — »Deze proefneming, zegt het verslag, heeft doen zien, dat, zoo men een volkstooneel tot stand bragt, het geen gebrek aan bezoekers zou hebben, en dat het volk geneigd is om de kroeg, waar het zich verdierlijkt, te verlaten, indien men voor hetzelve een tooneel openstelt, waar het eene taal hoort spreken, die het vatten kan, en de roemruchtige daden zijner voorzaten, de schoone bladzijden zijner historie, aanschouwt."

— Een der Antwerpsche dagbladen berigt, dat sedert eenige dagen ingenieurs bezig zijn met de waterpassing van het terrein voor de voorloopige uitbakening van den spoorweg, die het Belgische spoorwegnet met Nederland zal verbinden.

— De beruchte Majoor der artillerie H. Kessels is alhier overleden.

— Ten platten lande zijn de slakken en muizen zoo talrijk, dat zij aan de rogge aanmerkelijk nadeel toebrengen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 November.

Eenige dagbladen melden, dat er onderhandelingen van de Nederlandsche Regering geopend waren tot teruggave aan den President der Republiek van de bezittingen van zijnen vader, den gewezen Koning van Holland.

— Heden is het gewijzigde voorstel der quaestoren in de Wetgevende Vergadering behandeld en met 408 tegen 300 stemmen verworpen. De beraadslaging was langdurig en onstuimig. Namens de Regering verklaarde de Minister van Oorlog, dat de Wetgevende Vergadering het regt van onmiddelijke inroeping der gewapende magt niet had; want dat, zoo zij het zich aanmatigde, het uitvoerend gezag op de volksvertegenwoordiging overging. De voornaamste redenaars der Bergpartij bestreden het voorstel, daarbij de beginsels der demokratische en revolutionnaire partij met opzettelijke overdrijving huldigende en niet zonder scherpe uitvallen tegen den President. Daar de loop der beraadslaging voor het voorstel meer ongunstig werd, en ook verscheiden amendementen van gelijke maar niet zoo scherp uitkomende strekking, geen ingang vonden, trad nog op het laatst de Heer Thiers, die zijne invloedrijke stem alleen bij de gewigtigste gelegenheden doet hooren, ter verdediging van het voorstel op, doch thans zonder veel invloed te weeg te brengen. De linker zijde, de Bonapartisten en een gedeelte der behoudende partij stemden tegen; de legitimisten en orleanisten bleven, met de meeste leden der zoogenaamde middenpartij, in de minderheid.

SARDINIE.

TURYN, 10 November.

Er zijn 5 Geestelijken, die als leeraars bij de nationale scholen waren aangesteld, door hunne Bisschoppen geschorst. Ook de Bisschop van Novara heeft den Geestelijke Turcolli, die Afgevaardigde is, geschorst, omdat hij in de Kamer tegen verscheiden kerkelijke instellingen gesproken had.

— Alhier is er sneeuw gevallen ter hoogte van 1 à 2 voet. — Te Rome was de thermometer tot 2° Reaumur (36° Fahr.) gevallen; de berg Leziale en de velden van Hannibal waren met sneeuw bedekt.

FRANKFORT.

17 November.

In onderscheiden kleine Duitsche Staten, waar ten gevolge van de gebeurtenissen van 1849, vrijzinnige constitutien werden ingevoerd, wordt thans door de Regeringen ronduit verklaard, dat zij met den tegenwoordigen staat van zaken niet meer bestaanbaar zijn, en zoodanige veranderingen en wijzigingen moeten ondergaan, als waardoor zij in volkomene overeenstemming met de Duitsche Bondsconstitutie zullen gebragt worden.

— De laatste berigten omtrent den Koning van Hanover melden, dat de krachten al meer en meer afnamen, en hij steeds in eenen bewusteloozen toestand verkeerde. Reeds liep het gerucht van zijn overlijden.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 30 September.

Bij besluit van 30 Aug. ll. zijn door den Gouverneur-Generaal, in afwachting van de aankomst van den uit Nederland te zenden Hoofdonderwijzer, de noodige maatregelen bevolen ter voorbereiding van de oprigting van eene kweekschool van Onderwijzers onder de inlanders op Java.

— De cholera blijft over het algemeen aan het afnemen. Te Samarang evenwel is zij andermaal uitgebroken, doch voor als nog in geen hevigen graad. In eenige districten van de residentie Pekalongan hebben zich vele koortslijders vertoond.

— De gezondstoestand te Amboina was aanmerkelijk verbeterd.

— De regten op Java en Madura hebben in de 8 eerste maanden van 1851 opgeleverd zuiver *f* 4,273,456, dat is *f* 1,041,141 meer dan gedurende een gelijk tijdsverloop van 1850.

— De woelingen, die in de Palembangsche binnenlanden waren bespeurd, zijn, alvorens de krijgsmagt ter onderdrukking derwaarts van Batavia afgezonden, was aangekomen, van meer beduidenden aard geworden.

Behalve de reeds vertrokken troepen, is nog eene nadere versterking naar dat gewest afgezonden, zoo mede naar het aangrenzend gebied der Lampongs. Op de hoofdplaats Palembang was alles rustig, handel en bedrijf werden daar ongestoord voortgezet.

Ondertusschen meldt de *Singapore Free Press*, dat de expeditie van hier naar Palembang gezonden, om een eind te maken aan de aldaar uitgebroken onlusten, ongelukkig zou zijn afgeloopen. De troepen waren afgesneden en verslagen. Zekere Pangeran Danamantri, wiens invloed bij vroegere gele-

genheden dikwijls zeer gunstig gewerkt had, om de inboorlingen tot onderwerping te brengen, had geweigerd deze expeditie te vergezellen, omdat hij eenig verschil met den resident had gehad. Hij zou, om deze weigering, met zijn zoon naar Batavia zijn opontboden, en waarschijnlijk gestraft of gebannen worden. — Dit berigt wordt gevolgd door een tweede, even ongunstig. De Hollanders zouden in het binnenland een nederlaag geleden hebben, waarbij een groote slagting zou zijn aangerigt. De resident had zich naar men meende, met 500 man naar het slagveld begeven, waarvan slechts 200 naar Palembang waren teruggekeerd om deze noodlottige tijding te brengen. De resident zelf was, volgens de laatste berigten, nog niet teruggekeerd. Dit nieuws behoeft echter allezins bevestiging.

CHINA.

HONGKONG, 28 September.

De berigten met den overlandpost aangebragt melden, dat er een aanslag op het leven van den Keizer was gepleegd, waarbij een zijner hovelingen eene zware wond had bekomen. Reeds waren 18 mandarijnen, die in den aanslag betrokken waren, met hunne huisgezinnen onthoofd. Men hield onderscheiden ooms van den Keizer van medepligtigheid verdacht.

— Omtrent den voortgang van den opstand had men geen zekere berigten. Het te Pekin uitkomend Regeringsblad maakt bij voortduring melding dat er troepen tegen de opstandelingen worden afgezonden.

AKADEMIE-NIEUWS.

ORDO JURIS CONSULTORUM IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA.

L. S.

Cum compertum habeat Ordo, commodo consuli eorum e studiosa Juventute, qui sibi proposuerint Certaminis Academici hoc anno indicti periculum facere, si terminus intra quem responsiones mittendae sunt producatur, decrevit:

»Commentationes ad Quaestiones ab ordine JCtorum propositas ante diem XX m. Decembris a. 1851 mittuntor ad virum clarissimum F. G. Krieger, Academ. Actuarium."

D. Lugd.-Batav. d. 17 m. Novembris a. 1851.

S. VISSERING, *Ord. JCt. Dec.*

215de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

11de Trekking. No. 7788 een prijs van *f* 100,000. No. 1421 een prijs van *f* 5,000. Nos. 6930, 8925 ieder een prijs van *f* 1,000.
12de » No. 16427 een prijs van *f* 1,000.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, op Zaturdag den 22sten November 1851, des namiddags ten 1 ure.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 19 November.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2 1/2	pCt.	57 7/16	57 1/2	57 7/16
Dito Certificaten	» 3	»	67 1/8	67 3/16	67 1/8
Dito dito	» 4	»	88 1/8	88 5/8	88 5/8
Amortisatie Syndicaat	» 3 1/2	»	88	—	—
Handelmaatschappij	» 4 1/2	»	108 3/8	—	—
O. I. Leening	» 4	»	87 1/8	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		57	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4 1/2	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	103 1/8	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	104 7/8	105	104 7/8
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	87 7/8	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	87 5/8	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	65 7/8	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	148 3/8	148 1/4	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	15 7/8	16	15 7/8
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	15 15/16	—	—
Dito Obligatiën	» 3	»	39	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	35 3/8	35 7/16	35 3/8
Coupons Ardoins			8	8 1/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	74 7/8	75	—
Dito	» 4	»	59 1/2	59 3/4	—
Dito Metall.	» 5	»	70 3/4	70 3/4	—
Dito Nieuwe	» 5	»	77 9/16	77 7/8	77 9/16
Dito 1847	» 2 1/2	»	36 3/8	36 13/16	—
BELGIE, Banc.	» 2 1/2	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2 1/2	»	46 1/2	46 5/8	46 5/8
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	90 1/2	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	—	—	—
Dito dito	» 4	»	33 1/4	33 5/16	33 5/16
VENEZUELA,	» 3 1/2	»	34 7/8	35	—
MEXICO,	» 5	»	22 7/8	23 1/4	22 7/8
AMERIKA, Bankactiën			2 15/16	3	3

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.
Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt. Prolongatie 3 pCt.
Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.